

Datum
2021-03-09
Vår referens
Csaba Gyarmati
Sekreterare
csaba.gyarmati@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Justering av parkeringsreglering i Gamla Staden, Slussen, Värnhem och Ellstorp TN-2021-432

Sammanfattning

Tekniska nämnden gav den 12 juni 2020, § 234, Fastighets- och gatukontoret i uppdrag att se över lämpligheten kring införande av lågtaxa för alla befintliga avgiftsområden.

Förvaltningen har utrett behovet av lågtaxa och föreslår i föreliggande ärende att Tekniska nämnden ger i uppdrag åt förvaltningen att införa lågtaxa i Malmös befintliga avgiftsområden.

Som en första etapp föreslår förvaltningen införande av lågtaxa i följande fyra delområden: Gamla Staden, Slussen, Värnhem och Ellstorp.

Förslag till beslut

Tekniska nämnden beslutar

- att** införa föreslagna parkeringsjusteringar i delområde Gamla Staden, tidigast september 2021,
- att** införa föreslagna parkeringsjusteringar i delområde Ellstorp, tidigast september 2021,
- att** införa föreslagna parkeringsjusteringar i delområde Slussen, tidigast september 2021,
- att** införa föreslagna parkeringsjusteringar i delområde Värnhem, tidigast september 2021, samt
- att** uppdra åt förvaltningen att under 2022 införa lågtaxa enligt förvaltningens förslag i resterande befintliga avgiftsområden.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse TN 210323 Justering av parkeringsreglering i Gamla Staden, Slussen, Värnhem och Ellstorp
- Bilaga 1 Utredning gällande införande av reglering i fyra delområden
- Bilaga 2 Befintliga och föreslagna taxenivåer

Beslutsplanering

Tekniska nämnden 2021-03-23

Ärendet

Bakgrund

Malmö stad har sedan 1979 använt parkeringsavgifter som ett verktyg för att ordna trafiken i staden. Det system av taxor som i stort gäller idag, där parkeringsavgiften betalas under en viss tid på dygnet, mestadels mellan 9-18 eller 9-20 på vardagar, leder till en hög parkeringsbeläggning under kvällar, nätter och helger.

Under 2018 visade en parkeringsutredning i Limhamn att en reglering med de konventionella taxenivåerna inte skulle ge en god tillgång till parkeringsplatser under dygnets alla timmar. Tekniska nämnden införde därför en kombinerad hög- och lågtaxa (taxa E) i delområde Gamla Limhamn (två boendeparkeringsområden: GK-Å och GK-Ö) i slutet av 2019. Under 2020 och 2021 infördes gradvis nya områden med denna taxa. I skrivande stund finns taxa E i sex delområden. Ytterligare tre områden är beslutade att regleras med taxa E under 2021 och 2022.

Tekniska nämnden beslutade den 12 juni 2020 (TN-2020-340) att se över lämpligheten att införa lågtaxa i alla befintliga avgiftsområden.

Kommunens ansvar gällande stadens parkeringsplanering

Kommunen har enligt plan- och bygglagstiftningen (PBL) ett övergripande ansvar för parkeringsplaneringen i kommunen. I detta övergripande ansvar ligger att utforma en parkeringspolitik och en parkeringsplanering för kommunen. I ansvaret ligger inte att tillgodose enskilda fastigheters parkeringsbehov eller att tillgodose boendeparkering.

Kommunen har möjlighet att ta ut en avgift för parkeringsplatser på allmän plats utifrån den kommunala avgiftslagen (Lag (1957:259) om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats, m.m.): ”I den omfattning som behövs för att ordna trafiken får en kommun ta ut ersättning i form av en avgift för rätten att parkera på sådana offentliga platser som står under kommunens förvaltning och som kommunen har upplåtit för parkering”.

I äldre bostadsområden, som byggdes då bilinnehavet var betydligt lägre, är gatan ofta den enda platsen att parkera bilen på. I sådana områden kan boendeparkering införas i enlighet med Trafikförordning (1998:1276) 10 kap § 2: ”Lokala trafikföreskrifter om parkering får innefatta särskilda bestämmelser för att underlätta för dem som bor i ett visst område att parkera inom detta område. Om det behövs av särskilda skäl får vissa parkeringsplatser i området reserveras för de boende genom sådana bestämmelser. Frågor om tillstånd att parkera enligt föreskrifterna prövas av kommunen”.

Stadens utmaningar gällande parkering

Malmö stad växer och förtäts. Staden har fått ett annat rörelsemönster och aktiva timmar på dygnet. Butiker har kvälls- och helgöppet, fler använder gatorna och torgens restauranger och det finns uteliv och kultur under en större del av dygnet och veckan. Denna mer aktiva stadsrytm påverkar efterfrågan på parkering liksom framkomligheten. För att maximera nyttjandet av den allmänna platsmarken är det viktigt att se över parkeringstaxorna utifrån den förändrade parkeringsefterfrågan.

De flesta avgiftsområden i Malmö med taxa A till D har någon form av dagstaxa, det vill säga att det är avgiftsfritt att parkera under kvällar, nätter och helger. Innehavare av boendeparkerings-tillstånd i dessa områden får möjlighet att parkera till en reducerad avgift.

Boendeparkering syftar till att ge boende en möjlighet att parkera bilen under en längre sammanhängande period och därigenom uppmuntra till andra färdmedelsval. Men att reglera parkeringsavgift under dagtid (i regel mellan 9-18) kan leda till det motsatta – att boende får incitament att ta bilen till arbetet. Under arbetstid parkeras bilen på annan plats där det kan vara gratis eller rabatterat att parkera och efter hemkomst på kvällstid behöver avgift inte erläggas nära hemmet. Detta innebär att boendeparkeringsregleringen idag inte till fullo får den effekt som är avsedd, dvs att boende ska ha möjlighet att lämna bilen hemma och använda sig av ett alternativt färdmedel.

Användandet av p-norm i exploateringsområden och nybyggnationer innebär att fastigheter åläggs ett ansvar att ordna ett minimum antal parkeringsplatser till fastigheten. När gatorna omkring en exploatering är oreglerade under hela eller delar av dygnet väljer många av de nyinflyttade boende att parkera på dessa gator istället för i de egna garagen. Detta fenomen har observerats vid både större nybyggnadsområden samt i mindre exploateringsprojekt.

Enligt Parkeringspolicy för Malmö, antagen av kommunfullmäktige 2020, ska långtidsparkering styras till privata parkeringsanläggningar. Parkering på allmän plats ska i första hand användas till att skapa utrymmen för kortvariga ärenden.

Kombinerad hög- och lågtaxa (dygnstaxa)

Förvaltningen har tittat på fyra referensområden för att ge en bild över parkeringssituationen i staden. Dessa fyra områden har fyra olika taxenivåer och olika utmaningar vad gäller parkeringsbeläggningen. Se utredningarna kring parkeringssituationen i dessa områden i bilaga 1 till denna tjänsteskrivelse.

Förvaltningen föreslår en gradvis övergång till en dygnet runt-taxa med en högtaxa under de timmar som det är mest trafik och en lågtaxa under övriga timmar.

En kombinerad hög- och lågtaxa är en reglering som gynnar både besökare och boende i ett område. En dygnet runt-taxa får parkören att tänka efter utifrån det aktuella parkeringsbehovet samtidigt som det ger möjlighet, oavsett behov av lång eller kort uppställningstid, att parkera på gatan då det alltid finns plats oavsett tid på dygnet. Parkering för boende (via boendeparkerings-tillstånd) samt besöksparkering gynnas framför annan parkering, exempelvis arbetsplatsparke-ring, vilket är i linje med parkeringspolicyns intentioner.

Under dagtid sker många olika parkeringstillfällen i ett område. Många är kortare ärenden, besök, leveranser etc, samtidigt som en del långtidsparkering sker, framförallt boende som parkerar med boendeparkerings-tillstånd. Framåt eftermiddagen och kvällen ändras parkeringssituationen något. Det blir ofta ett ganska högt tryck på parkering med boende som kommer hem från jobbet, samtidigt som det i många delområden är vanligt med besöksparkering under även kvällstid. Under sen kväll och framåt natten blir parkeringstiden längre, även för besökare.

Att avgiften under kvälls- och nattetid inte är lika hög är motiverat utifrån att påverkan på trafik- och parkeringssituationen inte är lika hög som dagtid med färre antal besökare. Däremot är påverkan från exempelvis förtätning och omkringliggande exploateringsområden störst under denna tid, då boende utan boendeparkeringsstillstånd parkerar under de avgiftsfria timmarna på dygnet.

Den nivå på lågtaxan som föreslås i samtliga områden är 2 kr/tim, vilket är den nivå som finns i befintliga Taxa E. Eftersom kortare parkeringsuppställningar är mer ovanligt under denna tid så behöver inte taxan sättas speciellt högt. Samtidigt bedöms 2 kr / timme vara tillräcklig för att skapa rotation av fordon och för att fordonsförare uppmuntras till att hitta mer lämpliga parkeringsplatser på kvartersmark.

De första fyra områden under 2021 föreslås vara Gamla staden, Slussen, Värnhem och Ellstorp. Dessa områden är centralt belägna och har olika taxenivåer.

Övergång från dagstaxa till dygnstaxa

Justeringen till lågtaxa innebär att varje taxenivå kompletteras med en lågtaxa på 2 kr/h samtidigt som högtaxan behålls. Nedan tabell redovisar den föreslagna taxestrukturen. För jämförelse mellan dagens taxestruktur och den föreslagna dygnet runt-taxan se bilaga 2 till denna tjänsteskrivelse.

Taxa A	25 kr/h 8-22 och (8-16), övrig tid 2 kr
Taxa B	20 kr/h 8-22 och (8-16), övrig tid 2 kr
Taxa C	15 kr/h 9-18, övrig tid 2 kr
Taxa D	10 kr/h 9-18, övrig tid 2 kr
Taxa E	10 kr/h 9-18 och (9-18), övrig tid 2 kr
Taxa F	1 kr/h (pendlarparkering)

Förvaltningen föreslår ett införande av lågtaxa där ett delområde justeras i månaden. För medborgaren kommer justeringen synas genom att tidsangivelser på tilläggstavlor tas bort. Det kommer alltså enbart stå ”Taxa A”, eller motsvarande bokstav för det aktuella taxeområdet, på tilläggstavlor. Denna justering kan ske på ett ordnat och enkelt sätt ute i stadsmiljön. Se bild 1 till höger som ett exempel.

Förvaltningen föreslås ansvara för att ta fram och genomföra en plan om implementering av lågtaxa. Implementeringen innebär justering av lokala trafikföreskrifter samt byte av tilläggstavlor. Kommunikationsenheten kommer involveras i arbetet för att se över behovet av informationsinsatser.

Bild 1: Föreslagen tilläggstavla för Taxa C. Vägmärket får betydelsen att det kostar 15 kr/h att parkera mellan 9-18. All övrig tid kostar det 2 kr / h att parkera.

Inför införandet av varje nytt område med dygnet-runt-taxa ska en parkeringsutredning för det aktuella området tas fram av förvaltningen. Parkeringsutredningen ska innehålla en beläggningskontroll samt en utredning av parkeringssituationen på samtliga gator i området.

Plan för införande

Förvaltningen föreslår ett etappvist införande av dygnet runt-taxa. Först ut är fyra områden som behandlas i denna tjänsteskrivelse: Gamla Staden, Ellstorp, Värnhem och Slussen. När fler områden ska justeras så tar förvaltningen fram en parkeringsutredning för varje område. Denna parkeringsutredning ska innehålla beläggningskontroll av området och en undersökning av samtliga gators parkeringssituation.

Konsekvenser

För många av de berörda områdena kommer lågtaxa innebära en något ökad kostnad att parkera på allmän plats. Besökare till det aktuella området kommer få betala en lågtaxa under kvällar, nätter och helger. Innehavare av ett boendeparkeringstillstånd kommer få betala boendetaxa under lördagar och söndagar. För dessa områden förväntas att parkeringsbeläggningsen minskar under kvälls-/natte- och helgtid, vilket ökar tillgängligheten till parkeringsplatser i området.

För vissa områden kommer byte till hög- och lågtaxa innebära en totalt sett reducerad parkeringstaxa på allmän platsmark. Hyllie, Västra Hamnen och Kalkbrottet har idag en dygnet runt-taxa, med en hög taxenivå även kvällar/nätter/helger. Dessa områden kommer ersättas med den kombinerade hög- och lågtaxan. Parkeringsbeläggningsen i dessa områden förväntas därför bli något högre under lågtaxeperioden.

Införandet av lågtaxa kommer innebära kostnader för förvaltningen för justering av befintlig skyltning i 23 delområden. I övrigt tillkommer ingen ny skyltning eller nya parkeringsautomater.

Sammanfattning

Förvaltningen föreslår ett första införande av lågtaxa i de fyra referensområdena som redovisas i bilagan till detta ärende: Gamla Staden, Slussen, Värnhem och Ellstorp. Förvaltningen bedömer att detta kan ske under slutet av 2021. Förvaltningen föreslår även att tekniska nämnden ger förvaltningen i uppdrag att införa lågtaxa i samtliga övriga parkeringsavgiftsområden i staden. Förvaltningen kommer ta fram en plan för ett successivt införande av lågtaxa under 2022.

Ansvariga

Peter Nilsson Avdelningschef
Anna Bertilson Direktör